

Helg

i Birkeland

MENIGHETSBLAD NR 3/14 ÅRGANG 51 MED ARTIKLER OG REPORTASJER FRA HELE FANA PROSTI

God sommer!

Effektiv informasjon

En undersøkelse konkluderer med at menighetsbladene klarer det andre kirkelige kommunikasjonssystemer sliter med å få til: Å nå nesten hele befolkningen. Side 5-7

Bli med til Kinna

Opplev premieren på Kinna-spelet i form av en «dagsturpakke» 21. juni. Side 13

Estland-prosjektene

Birkeland støtter menighetsbygging i Estland. I følge Kristiina Seppel (bildet) er arbeidet godt gang, men det er mye å ta fatt i. Side 22-23

Berøring ...

Når lot du deg berøre sist? Når opplevde du, leste du, hørte du noe, møtte du noen som fulgte deg gjennom dagen, gjennom natta, gjennom dagen igjen, gjennom neste natt igjen – og kanskje lenger...?

REFLEKSJON AV DIAKON LINDA BÅRDSSEN

Avhengig av hvor lenge vi har levd, må vi kanskje tenke kort eller lengre tid for å komme på noe. Når vi har levd en stund, er det som vi lett faller i den fella å tro at vi har hørt/opplevd/sett det meste før. Eller har vi bare blitt herdet...?

I følge Store Norske Leksikon er herding «en fysisk-kjemisk prosess med hensikt å øke bl.a. hardheten i et metall». Livet kan til tider virke som en slik prosess – en fysisk-psykisk prosess – hvor vi blir herdet til å ta imot det vi møter. Og herding er jo også noe positivt: herdet stål er sterkt; å kunne stå ute i regn og blåst fordi du er herdet mot forkjølelse, er en god ting.

I Bibelen står det ikke om å være herdet, men forherdet. Det kan kun hjertet ditt bli – og kun i overført betydning. Men et forherdet hjerte er en like stor realitet som et fysisk sykt hjerte, og kan føre stor smerte med seg både for den som har det og for omgivelsene. Et forherdet hjerte kan føre oss vekk ikke bare fra mennesker, men også fra Gud. Det er alvorlig.

Når lot du deg berøre sist? Når opplevde du, leste du, hørte du noe, møtte du noen som fulgte deg gjennom dagen, gjennom natta, gjennom dagen igjen, gjennom neste natt igjen – og kanskje lenger...?

Vi har en Gud som kjenner alle avskygninger et menneskehjerte kan romme. Han har virkelig hørt/opplevd/sett alt før. Men fordi Gud i sitt vesen er kjærlighet, er hans reaksjon annerledes enn vår – hans hjerte blir ikke forherdet slik vårt kan bli det.

Derimot tar det imot og har plass for enhver menneskelig gjerning.

Er det virkelig sant? Ja, det er det. Guds kjærlighet er slik at Han lot Jesus føde, vokse opp, dø og oppstå fra de døde, slik at Guds hellighet – som også er en del av hans vesen – ikke skulle måtte skille oss fra Ham på grunn av alt det gale vi gjør. Jesus har gjenopprettet forholdet mellom oss og Gud. Kjærlighet gjør oppfinnsom heter det, og Gud kom til oss som et lite barn for å kunne nå fram til hjertene våre – for hvem kan vel motstå et lite barn?

Gud har skapt oss til å være i et forhold til Ham – men også til hverandre. I det kristne fellesskapet skal det være sånn at vi bærer hverandre når det trengs – sammen skal vi møte dagene og livet. En klisjé? Ja, det kan være det, men det er like fullt en realitet. Når det vonde kommer i livet mitt, det være seg sykdom, uvennskap, ulykker, død, brutte relasjoner, tap av jobb, tap av anseelse, når jeg har gjort noe straffbart – når jeg er uten kraft: da kan jeg få bli båret av andre, bli bedt for, få en skulder å gråte mot, møte en som tåler å høre mitt raseri og forbannelse, oppleve at et medmenneske gjør Guds gjerninger inn i mitt liv - helt konkret! For slik bruker Gud oss for hverandre – og for seg – til oppmuntring og hjelp. Så hindrer vi hjertene våre i å forherde seg, og vi holder oss nær Gud.

Slik er historien om Guds nåde, om Guds farshjerte som ønsker at alle skal finne hjem til Ham. Gud lar seg berøre igjen og igjen. Når lot du deg berøre sist? Når opplevde du, leste du, hørte du noe, møtte du noen som fulgte deg gjennom dagen, gjennom natta, gjennom dagen igjen, gjennom neste natt igjen – og kanskje lenger...? Lar du Gud berøre deg slik? ●

Er besøkstjenesten noe for deg?

I Birkeland menighet trenger vi flere besøksvenner. Som besøk får du en fast person du besøker jevnlig etter avtale, og det kan innebære å gå tur, bare prate sammen, følge til lege, gudstjeneste eller liknende. Det vanlige er 1-2 timer annenhver uke. Du får mulighet for kurs og påfyll i tjenesten, og oppfølging av diakonen som er besøksleder.

Kontakt diakon Linda Bårdsen for en uforpliktende samtale. Tlf. kontor: 55 36 22 85
E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no ●

Nyoppu

Det er en glede at minnesmerket over falne fra 2. verdenskrig nå er renoveret. Dette har lenge vært et ønske fra Birkeland menighetsråd. Her legges det ned krans hver 17. mai og mange i Fana finner kjente navn blant de 28 som mistet sitt liv i kamp for fedrelandet.

AV ELI HEGGDAL

Minnesteinen ble utformet av arkitekt Konow Lund og det skal ifølge et gammelt avisutklipp ha vært en høytidelig åpning en søndag etter gudstjenesten. Utklippet er dessverre ikke datofestet, men det ser ut til å ha vært få år etter krigen.

Til stede på den høytidelige åpningen var monumentkomitéens formann Wilhelm Mohr som overrakte minnesmerket til Fana herred. Sokneprest Langhelle og ordfører Meland holdt også taler. Det ble lagt ned blomster fra pårørende. Alle de døde kom fra Birkeland sokn, som den gang var enda større enn i dag.

Å minnes de som ga sitt liv

- Det er en god skikk over hele verden å reise et minnesmerke for de som gav sitt liv for landet

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Helig i Birkeland utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana. Bladet er et informasjonssorgan som sendes alle hjem i menigheten og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Martin A.E. Andersen, Astrid Dalehaug Norheim, Frode Høyte og Ivar Braut.

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Haiskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 23. september

Dugnad på menighetshuset

Det er menighetsrådet i Birkeland som eier menighetshuset i Øvsttunveien 29. Ved hjelp av mange frivillige og mye utleie klarer vi å holde huset slik at det kan gi rom for mange aktiviteter.

Det er mange grupper og aktiviteter som har tilhold i menighetshuset. Her er det speidergrupper, nabokafe, minnesamvær og nattkafe for ungdom.

Hver torsdag fylles huset med sang og musikk når Bobla tensing drar i gang sine øvelser. I kjelleren har de pusset opp sitt eget bandrom. Vi trenger mange hjelpende hender til å holde et gammelt hus. Vi inviterer deg til å bli med. Gjør andre glade. Ditt bidrag betyr mye!

Det blir dugnad på menighetshuset lørdag 20. september kl 11.00-15.00.

Oppgaver deles ut. Det blir mat, drikke og hyggelig samvær! ●

ssset krigsminnesmerke

vårt, sa ordfører Meland. En representant for Fana idrettslag, Hr. Nilsen, la ned en krans og sa:

- Den beste måten å hedre de falne på er å kjempe for fred mellom nasjonene.

Einar Birkeland, i dag bosatt på Søreide

er svært glad. På denne steinen står hans fars navn. Faren, som også het Einar ble arrestert i 1943. Selv var han 8 år den gangen. Faren drev med etterretning. Han rapporterte om tyske krigsskip i Dolviken og hjalp folk å flykte. Einar forteller at faren satt

Arkitekt Konow Lunds minnesmerke over de falne under 2. verdenskrig har fått en høyst nødvendig ansiktstøftning.

lenge i Veiten, ble deretter sendt til Grini og så til Tyskland der han døde i tysk fangenskap 17. mars 1945.

- For meg er det viktig at dette minnesmerket er velstelt og blir ivaretatt. Dette er viktig del av vår historie.

Grundig arbeid

Akasia i Bergen kirkelig fellesråd har gjort arbeidet. Den er rengjort, forkalkninger er hakket løs og sprekkene er fuget med ny sement. Deretter er kobberplaten med de 28 navnene rensed og pusset slik at navnene skal være leselige. I årenes løp av kalkutslag gjort platen ujevn i fargen, noe som kommer tydeligere fram når den er nyrensed.

Birkeland menighet bidrar med kr. 12.500 for at dette arbeidet kunne ferdigstilles til 17. mai i år. Et lite fond på kr. 2.141 er brukt. Det ble i sin tid gitt til menigheten til dette formålet. ●

De som ønsker å gi en gave til dette arbeidet kan betale inn på konto 1644.32.89430. Merk gaven «krigsminnesmerket».

C.K. ELLER

SPAREBØSSER – LOMMEBØKER

NESTTUNVEIEN 101 A –
P.O. BOX 50 NESTTUN – 5852 BERGEN
TELEFON 55 13 55 55 – TELEFAKS 55 13 70 10

Samdals

Begravelsesbyrå AS

Bjørn-Eivind K Netland og Arve Løvenholdt
TRADISJON - TRYGGHET - RESPEKT
Gratis samtale i hjemmet. Døgnvakt: 55 90 19 80

«Se hva som skjer» i Birkeland

Her i Birkeland menighet har vi mange aktiviteter for små og store:

Barnekor: følg med på nettsiden for oppstartinfo!

Fredagstaco:

hvorfor sitte hjemme og spise taco når du/dere kan spise sammen med mange andre? På menighets- huset fra kl. 17-19 følgende fredager: 29. august, 3. oktober, 24. oktober, 21. november og 5. desember. ●

Ten sing: sprudlende ungdomskor for syngende, dansende og dramaglade. Alle velkommen. Hver torsdag fra kl. 19-21 på menighetshuset. Oppstart 28. august. ●

KRIK: annenhver fredag kl. 18-20 i gymsalen på Midt-un skole. Oppstart 29. august.

Nattkafe: annenhver fredag kl. 1930-2300 på menighetshuset.

Høstens datoer:

- 29. august
- 5. og 19. september
- 3. og 24. oktober
- 7. og 21. november
- 5 og 19 desember ●

Ønsker du å bli konfirmant i Birkeland til høsten?

Vi sender brev hjem i posten med info om påmelding for alle som er født i 2000 og står oppført i vårt medlemsregister. Hvis du ikke hører fra oss innen mandag 2. juni., vennligst ta kontakt med kateket Carina: e-post.: carina.softeland@bergen.kirken.no telefon: 55 36 22 88

Hjertelig velkommen som ny konfirmant! ●

Velkommen til «Optimisten»

«Optimisten» er en klubb tilrettelagt for utviklingshemmede, og holder til på Nestun bedehus hver første onsdag i måneden. Birkeland menighet og bedehuset driver klubben sammen. Vi spiser middag og dessert sammen, har andakt, synger masse – kanskje du har lyst å prøve deg på «Åpen mikrofon»? Noen ganger har vi besøk av kor, orkester eller andre.

Har du lyst til å komme? Det koster 50 kroner og vi pleier å være mellom 40 og 60 stykker hver gang.

Velkommen til deg også!

Høstens datoer, onsdager kl. 18.00-19.45:

- 3. september
- 1. oktober
- 5. november (NB! I Kloppedalen bofellesskap)
- 3. desember ●

*På vegne av «Optimisten»
Diakon Linda Bårdsen*

Trosopplæring i Birkeland menighet : høst 2014

Barn som er døpt i Den norske kirke vil få invitasjon til trosopplæring fra de er 0 - 18 år. Bjørgvin bispedømme har godkjent Birkeland sin plan:

0-18 Sammen om skatten

I høst vil Birkeland menighet sende ut disse invitasjonene.

0 –5 år

- Sammen om en nyfødt skatt

Dåpsmøte og dåpssamtale før dåp, 0-1 år.

- **Sangskatten** .Babysang i kirken, 0-1 år.

- **Sangskatten II.** CD og krybbevandring, 2 år

- Fellesskapsskatten

Søndagsskoleintro for 3 åringer :19.okt

5 - 10 år

- **Skatten i krybben** Advents frokost sammen med søndagsskolen 7.des ,5 år.

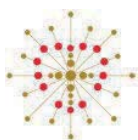
- **Skatter for hverandre** Skolestart markering med utdeling av barnebibel, 6 år. 7.sept

11-18 år

- **Skatten i lys og mørke** Lys våken, overnatting i kirken 11 år. 29-30.nov

- **Skatten og perlene** Konfirmasjonstid, 14 år.

- **Trosskatten** , lederkurs,15 år.

Alle er hjertelig velkommen.

Hilsen Birkeland menighet
v/ kateket Ingunn Myklebust
Tlf: 55 36 22 87

STØRST AV ALT www.birkelandmenighet.no

0-18 SAMMEN OM SKATTEN:

Vi ønsker å formidle Guds kjærlighet i Jesus Kristus, slik at våre barn og unge erfarer at de lever under Guds himmel og midt i Guds hjerte.

For første gang er det gjort en landsomfattende leserundersøkelse for å finne ut hvilken status menighetsbladene har, med særlig fokus på hvilken rolle institusjonen har som tilhørighetsskaper til lokalmiljøet/den lokale kirken.

Menighetsbladet - en overlevning eller en mulighet?

80 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken. Menighetsbladet greier dermed det ingen annen kirkelig kommunikasjon greier: Å nå nesten hele befolkningen.

TEKST: MAGNHILD LANDRØ

I løpet av fjoråret gjennomførte jeg to store landsdekkende undersøkelser av norske menighetsblader; en i samarbeid med TNS Gallup (leserundersøkelse) og en i samarbeid med Kirkerådet (utgiverundersøkelse). Min konklusjon er at menighetsbladet er en tilhørighetsskaper med imponerende stor leserkrets.

58 prosent av det norske folk (over 15 år) mottar et menighetsblad fra Den norske kirke. 80 prosent av disse sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til». Det er et oppsiktsvekkende høyt tall. Og

når disse leserne også forteller hvem de er og hva slags stoff de liker å lese, sier det mye om bladets evne til å skape tilhørighet til både nærmiljøet og til den lokale kirken. Menighetsbladet har åpenbart en evne til å skape lokal tilhørighet. Det bekrefter flere av svarene i undersøkelsen. Men jeg fikk også mye annen viktig informasjon om hvilken betydning dette bladet har for folk.

Få journalister

Menighetsbladet har en overraskende høy status til tross for at de aller fleste bladene produseres av ufaglærte/ikke-honorerte,

og kontinuerlig må slåss for å overleve økonomisk. Bare 33 prosent av bladene sier at de har medarbeidere med noe journalistisk erfaring (12 prosent i stor grad; 21 prosent i noen grad). Likevel greier de å lage et blad som har så stor leserinteresse. Det er intet annet enn imponerende.

Bilder betyr mye

Svarene bekrefter at menighetsbladet har en rolle som tilhørighetsskaper, idet leseren åpenbart opplever seg som en del av et lokalmiljø som han/hun har interesse av å være oppdatert på. > side 7-8

«Menighetsbladet er trolig sterkt underestimert – trolig til og med av Den

Og leseren er svært konkret i å beskrive hva det er som skaper denne interessen. For leseren er det interessant i å lese om mennesker, mer enn om saker. For 73 prosent av leserne betyr det mye å kunne gjenkjenne folk på bilder. Hele 80 prosent sier at de liker å lese intervjuer med folk fra nærmiljøet, mens 82 prosent av leserne liker lokalhistorisk stoff i bladet. 59 prosent liker å følge med på hva som skal skje i kirken deres, samtidig som andre tall i den samme undersøkelsen viser at de i liten grad benytter seg av tilbudene.

Navnelister over døde, døpte, vigde og konfirmanter har høy interesse, mens «bare» 46 prosent synes det er fint å kunne finne navnene til de kirkelig ansatte i bladet. Alle disse tallene sier mye om menighetsbladets evne til å skape tilhørighet til et lokalmiljø, og trolig også til en lokal kirke. En trenger ikke være fagekspert for å forklare dette: Det handler om gjenkjennelse og nærmiljø; navn, ansikter, nabolag og lokale steder og hendelser du kjenner igjen, eller vet om.

Kutt ut andakten?

Det er naturlig at kirken ønsker å bruke bladet til også å presentere kirkens budskap, selv om eksempelvis andakten ikke vekker så stor interesse i leserundersøkelsen. «Bare» hver fjerde leser tenker at bladets andakt er interessant. Men interessen for kirkens budskap dobler seg brått idet den journalistiske presentasjonsformen endrer seg. På spørsmålet om de leser «intervju med noen som forteller om livet og troen», er svarprosenten på hele 49 prosent. Dette samsvarer med den øvrige positive responsen som i stor grad handler om gjenkjennelse. De som utgir menighetsbladet bør nok gå ut fra at et personlig trosintervju med en «hvem-som-helst» fra nabolaget får betydelig større oppmerksomhet enn en velformulert andakt fra biskopen!

Presentasjonsformen er avgjørende

Tallene sier noe viktig om valg av type stoff og journalistisk presentasjonsform. Et intervju med bilder av gjenkjennbare folk er langt mer interessant enn en monolog/kronikk/artikkel uten den dynamikken som

spørsmål og svar kan skape. For eksempel er det mange lesere som tenker at enqueteen som journalistisk sjanger er interessant. Når jeg sammenholder informasjon fra utgiverne og leserne, finner jeg mye samsvar mellom utgivervisjonene og leserinteressen.

Men på ett punkt kan det synes som om enkelte utgivere har «glemt» det faktum at hovedmålgruppen faktisk er – ifølge leserundersøkelsen – dem som aldri setter sine bein i en kirke! Dette er informasjon som hos utgiver bør avstedkomme en høy bevissthet rundt hvem man lager blad for, samt få noen konsekvenser for måten man velger å lage menighetsblad på – både presentasjonsteknisk og i valg av type stoff.

Menighetsblad - ikke medlemsblad

I 111 år har navnet vært menighetsbladet. I 2013 er det viktig for utgiver å ha en bevissthet om at dette faktisk ikke er et menighetsblad, i den betydning at det kommer kun til menighetsmedlemmenes postkasser, eller kun til de leserne som er aktive medlemmer i sin kirke. Dette sier leserundersøkelsen alt om: 80 prosent av bladets lesere innfinder seg ikke i kirken. For øvrig sier 14 prosent av leserne at de overhode ikke er medlem i Den norske kirke. Og 41 prosent av disse igjen er medlemmer i andre trossamfunn.

Den komplette leserundersøkelsen

De menighetsbladutgiverne som ønsker å vite til minste detalj hva det er i bladet leseren vier sin oppmerksomhet til, bør også lese den mer komplette rapporten fra leserundersøkelsen: «Menighetsbladet – en tilhørighetsskaper med imponerende stor leserkrets». Der er det eksempelvis mulig å se den kritiske viktigheten av å få til en forside som ikke er forutsigbar eller kjedelig. Der kan du også finne ut enda mer om hvem leserne er, og hvilke kategorier lesere som interesserer seg for hva, i de ulike stoffområdene.

Hvem er leserne?

Undersøkelsen viser at 58 prosent av det norske folk i det hele tatt får et menighetsblad i sin postkasse, og 80 prosent av disse le-

ser altså bladet. Dette er landsrepresentative, offisielle tall. Menighetsbladet er trolig sterkt underestimert – trolig til og med av Den norske kirke selv – som kirkens viktigste kommunikasjonsarena.

Med så uventet høye lesertall burde de menighetene som enten har lagt ned sine menighetsblader, eller aldri har utgitt noe blad, sette menighetsbladet tilbake på prioritert plass i sitt driftsbudsjett. I allfall om de ønsker å nå flere enn bare de som er «på innsiden».

Leseren går ikke i kirken

82 prosent av leserne sier at de sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin. Hele 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke. Men bladet leser de altså likevel! Kvinnene er litt mer ivrige enn mennene i sin lesning av menighetsbladet.

I nesten alle svar i leserundersøkelsen, kommer det fram at kvinner og gruppa 60+ er noe nærmere knyttet til kirken enn hva mennene er, både med sine litt mer positive holdninger og sin deltakelse og interesse.

70 prosent av kvinnene registrerer at bladet er kommet, mens 64 prosent av mennene sier det samme. Den aldersgruppa som legger minst merke til at bladet overhodet er kommet i postkassen, er de under 40. Denne gruppa er forresten gjennomgående mindre interesserte/ivrige på hva bladet kan gi dem.

Menighetsblad eller nett?

95 prosent av alle i Norge oppsøker aldri eller sjelden kirkens nettsider. Dette er tankevekkende tall. Dersom målet for kirken er å nå flest mulig, tror jeg at det i overskuelig framtid ennå vil være en vesensforskjell på å bli gitt en fysisk informasjon/et blad, sammenlignet med det å selv skulle oppsøke den samme informasjonen/budskapet.

Alle som jobber med kirkens kommunikasjon i 2013 bør for eksempel stille seg spørsmålet: Ville de leserne som sier at de har «liten» eller «ingen» eierskap til den kristne tro (40 prosent av bladets lesere) finne på å oppsøke sin kirkes nettside? Eller delta på kirkens øvrige sosiale medier, når ikke engang de «kirkevante» gjør det? Svaret er vel gitt.

Fakta: Leserundersøkelsen

- 58 prosent av det norske folk over 15 år mottar et menighetsblad fra Den norske kirke.
- 80 prosent av mottagerne sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til».
- 80 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken.
- For 73 prosent av leserne betyr det mye å kunne gjenkjenne folk på bilder.
- Hele 80 prosent sier at de liker å lese intervjuer med folk fra nærmiljøet, mens 82 prosent av leserne liker lokalhistorisk stoff i bladet.
- 59 prosent liker å følge med på hva som skal skje i kirken deres.
- Navnelister over døde, døpte, vigde og konfirmanter har høy interesse.
- 46 prosent synes det er fint å

MØTER MED MENNESKER: - De som utgir menighetsbladet bør nok gå ut fra at et personlig trosintervju med en «hvem-som-helst» fra nabolaget får betydelig større oppmerksomhet enn en velformulert andakt fra biskopen, mener Magnhild Landrø. (Foto: Privat)

Fremtidens menighetsblader

Internett er framtida. Og nåtida. Men etter å ha fått resultatet fra denne store leserundersøkelsen, er det trolig riktig å konkludere med at den dagen den lokale kirken legger ned sitt menighetsblad og prioriterer gode nettløsninger, da har kirken tapt i kampen om å gi folket en reell opplevelse av tilknytning til kirken. Da er kirken blitt en klubb kun for «de interesserte», de som selv aktivt oppsøker kirkens ulike arenaer.

Selvsagt skal kirken også ha oppdaterte nettsider. Men ingen menighet må tro at nettsider kan erstatte menighetsbladet. Der er denne leserundersøkelsen overbevisende entydig. Storparten av det norske folk vil al-

- kunne finne navnene til de kirkelig ansatte i bladet.
- Hver fjerde leser tenker at bladets andakt er interessant.
- 49 prosent liker å lese intervjuer «med noen som forteller om livet og troen».

- 14 prosent av leserne sier de ikke er medlemmer i Den norske kirke.
- 41 prosent av disse igjen er medlemmer i andre trossamfunn.
- 82 prosent av leserne sier at de

dri komme til å oppsøke kirkens nettsider. Hvorfor skulle de det?

Landsdekkende undersøkelse

Parallelt med den store leserundersøkelsen fikk jeg også gjennomført en stor landsdekkende undersøkelse blant utgiverne av menighetsblader i Den norske kirke. Denne undersøkelsen ble foretatt i fjor vår i samarbeid med Kirkerådet (Siv Thompson), som da hadde registrert 238 menighetsblader i Norge. 166 av disse deltok i undersøkelsen. Det er en svarprosent på 70, mer enn høy nok til å kunne anse utgiverundersøkelsen som representativ for utgivere av norske menighetsblader.

Forskningsrapporten kan oppsummeres slik: Det kan se ut som om utgiver tenker at den aller viktigste grunnen til at bladet utgis, er at «bladet holder folk oppdatert på hva som skjer i den lokale kirken».

Hvem lager utgiveren bladet for?

Når det gjelder bladets målgruppe, er det interessant å se hvem utgiver selv tenker på som hovedmålgruppe: «De som bruker kirken og dens mange tilbud» (87 prosent). På en god andreplass kommer «De som aldri oppsøker kirken eller kristelige/kirkelige aktiviteter» (76 prosent). Dette er interessante svar, når vi nå vet at leserundersøkelsen sier at en betydelig storpart (80 prosent) av leserne har ingen tilknytning til kirken eller dens ulike aktiviteter. Det er iallfall viktig at utgiver er seg bevisst at det er et såpass stort sprik mellom disse to målgruppe-virkelighetene. De aller fleste leserne er altså ikke brukere av kirkens mange

- sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin.
- 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke overhodet.
- 70 prosent av kvinnene registrerer at bladet er kommet,

tilbud. Veldig mange av leserne er heller ikke trosfeller, eller tilhengere av det kirken står for.

Hva slags innhold ønsker utgiveren?

Det virker som om utgiverne (87 prosent) mener at «bladet er vår lokale kirkes mest effektive kommunikasjonsarena». Heldigvis for kirken, er det et stort samsvar her - mellom utgivers og lesernes tanker om hvilken rolle menighetsbladet har som kontaktskaper. Flere av svarene i utgiverundersøkelsen speiler at bladet i større grad er en formidler av informasjon, enn det er en talerstol for kirkens budskap.

Når det kommer til valg av stoff, blir det veldig tydelig hvorvidt utgiver bommer eller treffer i forhold til det leserne sier at de setter pris på. En leserundersøkelse alene skal dog ikke styre en utgivers agenda/bevegrunn for hva bladet skal inneholde. Men sett med journalistiske briller er det viktig at utgiver kjenner til de punktene der spriket mellom utgivers visjoner/målsettinger og leserens behov/interesse blir altfor stort.

Undervurdert medieblomst

Sett med mediemarkedsbriller er det overraskende og imponerende at et blad med så høy leserinteresse og med en så stor tilhørighetsskapende rolle i nærmiljøet, kan produseres med så minimalistiske budsjetter, og uten så godt som en eneste offentlig støttekrone! Det er utrolig at det lar seg gjøre, tiår etter tiår, å utgi et blad med så få og uforutsigbare ressurser, økonomisk som menneskelig. Mer enn 3/4 av utgiverne sier at det heller ikke gis noen form for skoleing/kursing for dem som skal lage bladet.

Leserundersøkelsen viser tydelig at menighetsbladet er kirkens viktigste - og i all hovedsak også eneste - velfungerende arena for jevnlig kommunikasjon med folket. De menighetsrådene som har prioritert menighetsbladet på sine budsjetter, har allerede vunnet i sitt forsøk på å komme folket i møte, når vi vet at 80 prosent av dem som får bladet, leser det. Og 80 prosent av dem som leser bladet, går sjelden eller aldri i kirken. Tallene taler for seg selv. ●

- mens 64 prosent av mennene sier det samme.
- 95 prosent av alle i Norge opplyser at de sjelden eller aldri oppsøker kirkens egne nettsider.

Bønes kirke, Bønesdagen og den lokale dugnadsånden

Bønesdagen har blitt en årlig aktivitet som inviterer til samling og innsamlingsdugnad, men som samtidig er en arena hvor foreninger og lag på Bønes kan vise sitt mangfold.

TEKST: KÅRE OFFERDAL
FOTO: STEIN RUNE RISA

Den store utbyggingen på Bønes og Kråkenes skjedd for 20-30 år siden. Områder som før bare hadde vært utmark, ble en bebygget smeltedigel av folk fra mange kanter. De fleste ukjente for hverandre, og med få eller ingen felles aktiviteter i motsetning til hva tilfellet er i mer etablerte bydeler.

For familier med barn var det greit, da ble barnehage og skole de første kontaktpunktene med andre, mens for voksne ble det ofte liten kontakt med naboer. Etter hvert så Bønes IL dagens lys, og ble et godt fellesskap for unge og voksne. Aktiviteter i regi av kirken ble også satt i gang i nærmiljøet, og tilbudene ble langt flere da den første delen av Bønes kirke stod ferdig i 1997.

En ambisiøs flokk hadde satt seg fore å reise et kirkebygg lenge før dette var plassert på de offentlige budsjettene. Ideen tente en dugnadsånd som hele Bønes ble en del av. Et mangfold av innsamlinger ble satt i gang, og slik ble også Bønesdagen en realitet. Dette har blitt en årlig aktivitet som inviterer til samling og innsamlingsdugnad, men som samtidig er en arena hvor foreninger og lag på Bønes kan vise sitt mangfold.

Trivelig treffsted for bydelen

Bønesdagen ble straks et trivelig treffsted - med et mangfold av tilbud for barn og en god anledning for voksne til å treffe naboer og bli bedre kjent. Fra Langedgården kommer forpakter Erik Krohn Hansen med hest og vogn. Fana brannstasjon stiller år etter år opp med utrykningsvogn, og gir barna en anledning til å se heltene på nært hold. De unge får iføre seg hjelm og spyle med brannslange - langt tøffere enn pappas hageslange - og sikkert en effektiv verveaktivitet for å sikre rekruttering i et spennende yrke.

Med konserter gjennom hele dagen er Bønesdagen også ofte en første anledning til

UNG BRANNSLUKKER: Brannfolkene fra Fana brannstasjon er populære gjester. Bildet er fra 2012.

PINNEBRØD-STEIKING: Speideren er alltid på plass med pinnebrød og andre aktiviteter.

å opptre på «de skrå bredder» enten anledningen er som aspirant med fiolin i Bønes skoleorkester, eller som solist i Minising - alt under nærvær av stolte foreldre, besteforeldre og andre. Og mange får presentert sine gjøremål.

En av disse gruppene var speiderne, som kunne vise frem det spennende aktivitetstilbudet de har, enten det gjelder praktisk kunnskap, samfunnsengasjement, vennskap eller friluftsliv - det siste for øvrig demonstrert ved steking av pinnebrød over åpen flamme der alle kan få prøve seg.

Også Klubben, som favner unge både fra Bønes og Storetveit, har informasjonsstand og får vist hvorfor driften deres, med egen lederopplæring og et engasjerende turprogram, er blitt en så stor suksess. Og slik har det vært gjennom årene - til Bønesdagen før påske i år kunne feire sitt 20-årsjubileum, med et program større enn noen gang. Med deltagelse av alt fra «mini-sangere» til seniordansere; fra glade amatører til norgesartisten Tor Endresen.

Tuftet på frivillighet

Bønesdagen startet som et dugnadspro-

SE DER DANSER BESTEMOR: Seniordans var et av innslagene på årets Bønesdag. De engasjerte og fikk ristet litt liv i bønesfolket.

SANGKOR: Bøneskoret stilte opp med flott sang og allsidig repertoar.

sjekt, og også dagens Bønesdag er tuftet på frivillighet og dugnadsånd. Et mangfold av frivillige stiller opp ikke for bare å spre glede og lage underholdning, men også for å sikre en god gjennomføring. Alt som til sammen blir en gammeldags markedsdag, krever naturlig nok forberedelser og innsats fra mange hold. Bønesdag-komiteen organiserer loddsalg, tråler området etter gevinster, rekrutterer frivillige, holder kontakt med foreninger og organisasjoner og ser til at alt går som planlagt.

Kommet for å bli

Selv om Bønefolket har fått realisert begge byggetrinn av kirken, så er innsamling fortsatt et av formålene med Bønesdagen. I tillegg til at menigheten får friske midler til å drive aktiviteter i nærmiljøet, går også en del av overskuddet inn i Bønesfondet. Alle lag og organisasjoner som deltar på Bønesdagen kan søke om å få tilskudd fra fondet, og på den måten blir verdiskapingen delt ut til beste for gode formål i området.

Bønesdagen åpner opp kirken for både kirkevante og de som ikke går i kirken til vanlig, og har gjennom 20 år både gjort kir-

SIJONGLØR: Ola Kåre Risa sjonglerte og viste hukommelsestriks i anledning 20-årsjubileet.

Fakta: Bønesdagen

- Feirer 20 årsjubileum i 2014
- Startet som del av innsamlingen til Bønes kirke.
- Arrangeres årlig av Bønes menighet siste lørdag før palmehelgen.
- Lokale kor, lag, organisasjoner og enkeltpersoner opptre, lager aktiviteter og informerer om sitt arbeid.
- Inntektene kommer primært fra kiosk- og loddsalg.
- En del av overskuddet går inn i Bønesfondet, hvor de som deltar på Bønesdagen kan søke om støtte én gang i året.

ken til et lokalt samlingssted, og støttet opp under både kirkelige aktiviteter og andre lag og organisasjoner i nærmiljøet. Bønes menighet har som visjon «Åpen, synlig og til stede». Bønesdagen har blitt et arrangement som konkretiserer denne visjonen. Bønesdagen er «Åpen, synlig og til stede» i praksis. Vi gleder oss til de neste 20 årene! ●

ILDSJEL: Anny Svendsen har de siste årene vært en ildsjelene i Bønesdag-komiteen. Bønesdagen er avhengig av frivillige som tar ansvar og ikke er redd for å ta i et tak.

Messe Solennelle

av Louis Vierne

Sotra reviderte
Birkeland kantori
Cantus, Skjold
Slettebakken
Motettkor

Dirigent:
Olav Øgaard

Orgel:
Guro Rotevatn Buder
Sigurd Melvær Øgaard

Slettebakken kirke 15/6 kl. 19.30
Bergen Domkirke 18/6 kl. 20.00
Fjell kyrkje 19/6 kl. 20.00

Billetter kr. 150 (familie kr. 400) v/inngangen
Konserten er støttet av Bergen Kommune

Minnet om Sigmund Skage (1914-1993) holdes levende i Fana.

100-årsjubileum for Sigmund Skage

Søndag 27. april var det hundre år siden Sigmund Skage ble født. Dette ble markert med stor konsert i Fana kirke.

AV DAG VAULA

Skage er en av de eldste gårdene i Ytrebygda, og forfedrene til Sigmund var kjent for sin musikalitet flere generasjoner bakover. Sigmunds far Torleiv var gårdbruker, smed og bygningsmann, og fra 1907 han organist i Fana kirke. Det var han i 40 år til sønnen Sigmund overtok i 1946 og fortsatte i nye 40 år.

Alt i seksårsalderen trakterte Sigmund husorgelet i heimen, og i kirken fikk han prøve seg på orgelkrakken lenge før føttene nådde ned til pedalene. Etter hvert ble føttene lange nok, og i tolvårsalderen lot faren ham spille barnedåpssalmen. 15 år gammel ble Sigmund fast bedehusorganist i Blomsterdalen og omtrent samtidig begynte han på musikkonservatoriet i Bergen der han studerte orgel, piano og musikkteori. Han avtjente verneplikten i Garden i Oslo, og tok samtidig orgeltimer hos Arild Sandberg. Organisteksamen tok han nitten år gammel som den yngste i landet.

40 år som organist i Fana Tredveårene var harde tider i Norge, så for Sigmund ble det mange år med vikariater. Men i 1942 kom det bud fra Åsane. Menigheten der var av nasjonale grunner misfornøyd med sin egen organist, og skipsreder Wallem ville betale en ekstra organiststilling av egen lomme. Her virket Sigmund frem til han i 1946 fikk organiststillingen i Fana. Den stillingen beholdt han i førti år, bortsett fra

en kort permisjon da han var domkantor i Stavanger.

Komponisten Skage

Sigmund Skage var en habil komponist. Ikke minst er hans brudemarsj med folkemusikalsk stemning blitt et kjærminne for mange brudepar. Likevel var det nok virket som utøvende musiker, dirigent og pedagog som sto hjertet hans nærmest. Et stort høydepunkt var feiringen av Fana kirkes 800-årsjubileum i 1953, der han fikk vist mye av sine evner på én gang. Et vokalensemble sammensatt av Liland Songlag, Fana Mannskor og det helt nye Fana kyrkjekor framførte den store jubileumskantaten med tekst av Theodor Hovda og musikk av Sigmund Skage for et fornemt publikum med kong Haakon i spissen.

Store deler av jubileumskantaten ble framført på nytt i 1981, og har vist seg å ha kvaliteter som tåler tidens tann.

Minnestunder

Sigmund Skage tok avskjed med orgelkrakken og kirkekoret i 1986, 72 år gammel. I Fana Mannskor fortsatte han som dirigent fram til mars 1988, da det ble holdt avskjedskonsert og stor fest som takk for 46 års innsats for koret. Sigmund Skage døde 13. april 1993. Ved sørgehøytiden i Fana kirke deltok både Fana mannskor og Fana kirkekor for å hedre dirigenten som hadde skapt begge disse korene. ●

Stipendutdeling: Ved jubileumskonserten 27. april delte styret i Sigmund Skages minnefond ut tre stipender á 20.000 kroner. De to første stipendene gikk til Christian Sommerfelt (klaver) og Rasmus Hella Mikkelsen (fiolin). Til stor applaus fikk orgelklubben Ferdinand det tredje stipendet, med ros for sin virksomhet i Sigmund Skages ånd og tradisjon som orgelpedagog.

Besøktstjenesten i Fana prosti inviterer til INSPIRASJONSKVELD

Tirsdag 30. september kl. 19-21.30 på Nesttun eldrecenter, Hardangerveien 6A, Nesttun, like nedenfor Fana legevakt.

«ELDRE OG VERDIGHET – DE FRIVILLIGES ROLLE»
v/Eirin Hillestad fra Verdighetssenteret.

Enkel kveldsmat, samtale og informasjon om besøktstjenesten i prostiet. Arrangementet er gratis og åpen for alle interesserte.

Påmelding/spørsmål/skysst:

Diakon Linda Bårdsen tlf. 55 36 22 85/483 02 448.

E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide, tlf. 55 59 71 15.

E-post: kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik, tlf. 55 30 81 17.

E-post: reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

VELKOMMEN OGSÅ OM DU IKKE HAR FÅTT MELDT DEG PÅ!

DEN NORSKE KIRKE
Menighetene i Fana prosti

Kantor-veteran Olav Øgaard takker av med konsert

Kantor i Slettebakken, Olav Øgaard, rundet 70 den 3. mars i år, og i disse dager legger han siste hånd på verket som offentlig ansatt tjenestemann.

AV FRODE HJERTNES

I juni (se annonse side ni) runder han av karrieren med tre fremførelser av Louis Viernes «Messe Solennelle». Den vil settes opp i Slettebakken kirke, Bergen domkirke og Fjell kirke, og det med et kor sammensatt av sangere fra Sotra reviderte, Birkeland kantori, Cantus Skjold og Slettebakken motettkor.

Et fantastisk verk

Motettkoret har framført denne messen rundt ti ganger tidligere, første gang i 1999 - med Bergen domkirke og Stavanger domkirke som de mest prestisjefylte arenaene. I Fana prosti har de sunget den i Slettebakken, Birkeland og Skjold kirker.

– «Messe Solennelle» uttrykker så mange fasetter av bønn og tro som jeg og korsangerne kan kjenne oss igjen i – fra den ydmyke stille bønn til det desperate kyrierop, fra den stille undring til den pompøse lovsang, sier Øgaard.

– Vi opplever at musikken gjør noe med oss når vi framfører den, og det er vårt håp at den også gjør noe med tilhørerne. Både koret og jeg opplever at det er et fantastisk verk!

Ville gjenreise kirkemusikken

«Solennelle» betyr høytidelig. Musikkhistorisk er det Beetho-

ven som først bruker ordet med sin «Missa Solemnis» (1823), muligens for å kunne utarbeide messen mer som et symfonisk verk. Widors (1878) og Viernes (1899) messer er nettopp ment til liturgisk bruk, som en gjenreising av kirkemusikken etter en periode der den nærmest ble omgjort til operettesmusikk.

– Det triste var at like etter Viernes messe var urframført, førte skillet mellom stat og kirke i Frankrike i 1905 til en krise for kirkemusikken som rev bort grunnlaget for korene i St. Sulpice og Notre Dame. Det førte til at messen ikke kunne framføres i gudstjenestene, og den fantastiske messen fikk en skjebne den ikke fortjente, forteller Øgaard.

Kirkemusikerens rolle

– **Hvordan er kirkemusikkens stilling i dag?**

– I Den norske kirke har det i en periode nå vært en tendens at alle andre enn kirkemusikere skal definere kirkens musikk – gjerne med henvisning til lavterskeltilbud. Da spør jeg: Lav terskel for hvem? Resultatet kan lett bli at musikken i kirken blir så banal at ingen med en smule musikalske evner føler seg vel ved å være i kirken.

Kirkemusikerens stilling er blitt svekket i tjenesteordning, og mange vedtak og planer fra kirkemøter, kirkeråd og fellesråd bærer preg av at kirkemusi-

KIRKEMUSIKKEN SAMLER ALLE: I sentrumskirkene makter de store kirkemusikk-arrangementene å samle fulle kirker med publikum fra alle aldersgrupper. – Det burde fortelle alle om betydningen av å satse på kirkemusikk, sier Olav Øgaard. FOTO: GEIR INGE NEDREBØ

kerne ikke har kommet til orde i saksbehandlingen.

Barnekor legges ned

– Resultatet av alt dette kan lett bli at kirken ender opp som en uinteressant arena i kulturpolitisk sammenheng. Det er heller ikke interessant å ta fire års utdanning dersom kompetansen ikke blir respektert i kirken, eller dersom man bare blir tilbudt stillingsbrøker på 50-60 prosent.

I Bergen hadde kirkemusikken gode kår fram til 2006. Siden da har bortimot alle kantorstillinger blitt betydelig re-

duisert. Resultatet er at mange kor er blitt nedlagt.

– Særlig alvorlig er det at mange barnekor er lagt ned, mener Øgaard.

– Barnekorene er kirkens viktigste arena når det gjelder å bygge tilhørighet til gudstjenesten. Opplæring er et viktig bidrag til å senke terskler inn til kirken – det er viktig med gode opplevelser knyttet til kirkemusikk! Da må imidlertid forholdene legges til rette fra kirkens side. I Slettebakken har jeg opplevd at både menighetsråd og ansatte ser betydningen av dette, og jeg er veldig takknemlig for det. ●

Sølvkrossen

Kva er det som skjer når menneske kjem til tru på Jesus Kristus? Eg misunnar den som har eit uttømmande svar!

AV PROST PER
BARSNES

Problemstillinga utløyer ofte forvirra undring. I vår

tradisjon har vi stor respekt for det innsyn i livet sine djupner, som eit skarpskodd intellekt evnar å gi oss. Og ingen får meg til å seie eit vondt ord om det! Tankekrafta er gull verd. Men vi både registrerer og erfarer at djuptpløyande tankekraft, eller mangel på det, ikkje kan brukast som forklaring på kvifor nokon trur på Jesus Kristus og andre ikkje. For vi finn menneske med alle grader av tankekraft både i trua og i vantrua sin leir.

Vi kan vel bli samde om at det er både trongsynt og einspora å reindyrke eit menneskesyn, der intellektet aleine vert den avgjerande tunga på vektskåla. Åndslivet, som også tankekrafta er ein sentral del av, er mykje meir samansett enn som så. Tenk berre på kjenslelivet vårt, på lengslene våre, og dei draumar lengslene utløyer.

Heimlengt er ei usynleg kraft som dei fleste av oss har erfart med vekslende styrke. Den

treng ikkje å vere uttrykk for mistrivsel ved å vera der vi er, men den signaliserer at vi har endå meir lyst til å vera ein annan stad. Heime.

Trongen etter kontakt med våre slektsrøter viser seg stundom veldig sterk. Vi veit at menneske som frå tidleg barn-dom fekk sin oppvekst i ein annan familie enn den han eller ho vart fødd inn i, reiser i vaksen alder på tvers av kloden, for om mogleg å koma i kontakt med sitt biologiske opphav. Ut frå ein kald rasjonell tenkning kan det av og til verke heilt urealistisk. Likevel skjer det. Det duger ikkje uprøvd!

Som åndsindivid har vi alle ein ibuande trong for å sprengje grenser. Drivkrafta i all religiøsitet er gåtefull «heimlengt» etter kontakt med vårt første opphav, Gud, som skapte oss i sitt bilete! I det gåtefulle rom har mysteriet plass. Mysteriet sprengjer grensene for kva vi kan gjennomskue eller etterprøve med vår fornuft. Forholdet ikkje finst ei fornuftig forklaring på, kan vi med eit lett skuldertrekk bli freista til å parkere som uinteressant irrasjonalitet. Men føresetnaden for å kunne felle ein slik dom, er at vi

SØLVKROSSEN PÅ FANAKYRKJA: Krossen lever dag og natt. Om dagen er det sollyset som speglar seg i krossen, om natta månelysset, gatelys og billys. FOTO: HJ-3PO

evnar å sjå alle samanhengar i tilværet.

At vår tanke står still, er ikkje utan vidare noko prov på at noko er ufornuftig! Det er like snart eit uttrykk for at det å sjå samanhengen sprengjer min kapasitet. Mange vel å innrømme at vi menneske ser stykkjevis og delt, og opplever det frigjerande å opne seg for mysteriet. Den Heilage Ande er eit slikt grensesprengande mysterium. Det som hende pinsedagen er vanskeleg å forklare, men det var sterkt å erfare! Det er meir mellom himmel og jord enn vi kan forstå!

Jordbunden trældom kan gjere oss farleg nærsynte. Jesus sa ein gong: «Mennesket lever ikkje berre av brød, men av kvart ord som kjem frå Guds munn». Det kan vere spennande å omskrive dette utsagnet litt: Mennesket lever ikkje berre av sjølvtenkte tankar, men av kvart ord som kjem frå Guds munn.

Eg spurde innleiingsvis: Kva

er det som skjer når menneske kjem til tru på Jesus Kristus? Menneske opnar seg for mysteriet og gir Jesu ord rom. Og sjølv om perspektivet sprengjer tankens fatteevne, er Jesu ord sanneleg også mat for tanken! Pinseunderet er at Den Heilage Ande gjer Jesu ord levande for oss, og let oss oppleve Guds nærver i våre liv. Å vere pilegrim er å vere ei søkande og lengtande sjel, som opnar seg for pinseunderet.

Sølvkrossen i Fana kyrkje var eit pilegrimsmål. Framleis er sølvkrossen Fana kyrkje sitt sentrale symbol. Det kan alle sjå på toppen av kyrkjetårnet. Og krossen lever dag og natt. Om dagen er det sollyset som speglar seg i krossen, om natta månelysset, gatelys og billys. Samtidig som sølvkrossen alltid er den same, gir den alltid ei ny visuell oppleving! Det er eit fint bilete på det som skjer når Den Heilage Ande gjer Jesu ord levande! God pinse! ●

Olsokfest for alle

Vi byrjar markeringa med olsokmesse i Fana kyrkje, tysdag 29.juli kl. 18. Deretter fortset olsokfesten på Hordamuseet.

Program:

- Kåseri
- Leik og dans på vollen (i tilfelle regn vert arrangementet

flytta innandørs til låven)

- Korgafest og hyggeleg prat. På korgafest tek alle med mat og drikke til seg og sine + litt

MINNES OLAV: Olav den hellige falt på Stiklestad 29. juli 1030, og dermed skulle olsok være 28. juli om kvelden (og natt til 29. juli). Men olsok har etter hvert kommet til å bli brukt om selve Olavsdagen den 29. juli. Dagen er markert med en øks på primstaven.

ILLUSTRASJON: «OLAV DEN HELLIGES DØD», MALERI FRA 1859 AV PETER NICOLA ARBO

- ekstra så ein kan dele, om nokon har gløymt seg
- Olsokbål ved Fanafjorden. ●

Arr: Fana prosti

Kyrkjehistorisk sogespel

Sidan premiera i 1985 har nærare 90.000 personar reist til Kinn og sett spelet som vert framført mellom bergveggen og steinkyrkja på den vesle øya Kinn lengst vest i Noreg.

AV PER BARSNES

Kinn sokneråd og Sogn og Fjordane teater er for 30. året på rad glade for å kunne be inn til «Kinnaspelet – Songen ved det store djup».

Folkekultur

Det heile begynte med Stiklestadspelet, «Spelet om Heilag Olav» i 1954. I dag blir det kvart år satt opp over 70 slike historiske spel rundt i Noreg. På historisk grunn blir drama både fra verkelege hendingar, sagn og forteljingar frå århundrer og tusenår tilbake gjenskapt. Det er på bygdene og i småbyane vi finn dei fleste, og spela blir til i eit omfattande samarbeid med etablerte lokale teatermiljø og regionteatre, og med profesjonelle skodespelarar i hovudrollene.

Ei sjeldsynt oppleving

Kinnaspelet er i denne samanhengen ei oppleving det ikkje finst maken til: Det naturlege lune og lydvarer amfiet innunder Kinnafjellet, skiftande hav og ein høg himmel som bakteppe – ja, berre båtreisa ut gjennom øygarden gjer Kinnaspelet til noko ein ber med seg i lang tid. Teksten er

skreven av Rolf Losnegård, og musikken er laga av Per Janke Jørgensen. Kinnaspelet vert framført av Sogn og Fjordane teater og over 150 amatørar på øya Kinn vest for Florø.

Spelet i spelet

Mange har vorte så fengsla av opplevinga, at dei kjem att år etter år. Årleg gjennomsnitt er på nær 3000 tilskodarar, noko som i seg sjølv er imponerende når ein tenkjer på at alle må reise med båt for å koma til Kinn.

Stykkets handling er frå sommaren 1537. Den danske futen kjem til øya med bod frå Kong Christian av Danmark-Noreg om at den katolske presten på Kinn må vike sin plass for protestantismen. Det er Seljumannamesse denne dagen, og bygda har førebudd eit kyrkjespel om St. Sunniva som dei skal framføre i det futen kjem.

Alle hovudrollene i stykket blir i år spela av dei same skodespelarane som i fjor. Futen i stykket blir spela av Lars Sørebo, medan Iduon Losnegård skal spele Margrete prestefrille. Kyrre Eikås Ottersen spelar

Bli med!

- Laurdag 21. juni kan du bli med på båtuttur til øya Kinn, rett vest for Florø, der du får oppleve årets premiera av «Kinnaspelet – Songen ved det store djup», som blir spela ute i det naturlige amfiet ved den gamle steinkyrkja.
- Teater og natur spelar her på lag i eit samanvevd drama både frå reformasjonens dagar i 1537, og frå middelalderlegendene om «heilagmennene» frå vest som bar med seg den kristne bodskapen til Vestlandet.

Påmelding direkte til:

Kinnaspelet, postboks 111, 6901 Florø
kinnaspelet@gmail.com
telefon: 57 75 25 30 - 918 86 264.

Meir info:

www.kinnaspelet.no

prest, og Lars Berge er både Tarve og vikinghovding Ramn. Oda Alisøy spelar Borni og Sunniva.

Direktebåt t/r Bergen-Kinn.

Det vert også dette året sett opp direktebåt frå Bergen til Kinn til premiera på årets spel den 21. juni. Avreise frå Strandkaiterminalen i Bergen kl. 08. Ein tek sikte på å vere attende i Bergen om lag kl. 20. Båtturen er i seg sjølv ei stor naturoppleving, og kostar (fram og tilbake, inkludert framsyninga) kr. 1000,- per person. ●

FOLKEKRAV: Den danske futen gjer om på sitt vedtak om å gi prestekappa og kyrkjas nøkkel til Tarve, slik at den gamle katolske presten får behalde sitt kall slik folket krev. Men han må love å fylgje kongens og Luthers lære.

Jonsok og olsok hører sommeren til

I løpet av sommeren kommer to merkedager, som begge opprinnelig hadde sterkere tilknytning til kirken enn i våre dager, og som da fikk folk til å samles på kirkebakken vel så lenge som de var til gudstjeneste inne i kirken.

AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Sankt Hansdagen 24. juni var til minne om Døperen Johannes, som ble født et halvt år før Jesus og regnes som hans forløper, og på olsokdagen 29. juli skulle en feire minnet om Olav den Hellige, som stod sentralt i arbeidet med å få kristen tro kjent i Norge, og som falt i slaget på Stiklestad akkurat på den nevnte datoen i år 1030.

Begge var av paven i Roma erklært å være helgener, noe som betydde at de stod særlig nær Vår Herre, og at en dermed kunne rette sine viktigste bønner til dem. Enkelt personer som i tro og gjerning hadde vist en helt usedvanlig iver og spesiell innsats i sitt kristenliv, kunne etter sin død av paven kåres (som det het) til helgen. Johannes hadde døpt Jesus og Olav hadde ofret livet i sitt arbeid med å bringe kristentroen til Norge.

Markeringen av St. Hansdagen heter også etter gammelt jonsok (jonsvaka), og skulle starte kvelden før og vare utover natten frem til selve St. Hansdagen, minnedagen for fødselen til Døperen Johannes et halvt år før julekvelden. St. Hansdagen skal peke på det som er lyst og viser fremover, og markeringen samler seg derfor allerede dagen før omkring årets lyseste kveld med bålbrekking, mat, sang og dans. Iblant agerer man også bryllup, og lar to barn leke brudepar.

I de nordiske land med et langt og mørkt vinterhalvår har nok eldgamle tradisjoner fra førkristen tid vært med å vedlikeholde og sette sitt preg på markeringen og vår feiring av St. Hansaftenen. Da skulle fremtidstro, glede og forventninger til årets grøde riktig få slippes løs, og noe av dette henger igjen også i våre dager. Kirken har stort sett latt feiringen av St. Hans gå sin gang uten i særlig grad å sette sitt stempel på den. Ganske annerledes har derimot utviklingen vært for våre dagers markering av Olsok, der vandringen på pilgrimsveier, egne kirkekonserter og gudstjenester stadig øker i omfang.

Olav den Hellige falt i slaget på Stiklestad 29. juli 1030, og på stedet hvor han

JONSOKBÅL: St. Hansdagen skal peke på det som er lyst og viser fremover, og markeringen samler seg derfor allerede dagen før omkring årets lyseste kveld med bålbrekking, mat, sang og dans.

ILLUSTRASJON: MALERI AV NIKOLAI ASTRUP

ble gravlagt, har den praktfulle Nidarosdomen blitt reist, et mektig kirkebygg som vi må til England eller Kontinentet for å finne lignende i størrelse og utforming. Helgenskrinet med Olav den Hellige er borte, men gravplassen og minnet om den norske helgenkongen har i århundrer trukket pilgrimer til Nidaros, som var byens gamle navn.

I våre dager har en ryddet og merket flere stier og veier som fører frem til Nidaros. Også fra svensk side av grensen er nå pilgrimsveier merket og tatt i bruk, og nytt av året er et større skip som i juli skal følge kysten fra Rogaland til Trondheim for å plukke opp pilgrimer som så skal komme sjøveien til olsokfeiringen i Nidarosdomen 28. og 29. juli. Vandringen frem til Nidaros og opplevelsen av gudstjeneste, kirkerommet og konserter der gjør dette til noe annet og langt mer for den enkelte vandrer enn bare en reiseopplevelse i vakker, norsk natur i den lyseste og varmeste årstiden.

På Vestlandet har vi fra gammelt av også hatt et eget mål for pilgrimsvandrere fra nær og fjern ved St. Hanstid. Ikke minst fra utlandet har vandrere kommet og lagt veien til stavkirken i Røldal, som har stått i dalen innerst i Hardanger fra slutten av 1100-tallet. Ved bønn og knefall med tilbedelse foran et krusifiks i kirken natt til

St. Hans, har folk i århundrer ment at de kunne bli helbredet fra sykdom og legemlige plager. Så sent som i 1835 skal dette ha vært vanlig, og selv i våre dager valfarter mange til den gamle kirken i Røldal.

Gamle pilgrimsveier frem til kirken i Røldal blir igjen tatt i bruk, og særlig fra Nederland valfarter pilgrimer til krusifikset i denne kirken. Tradisjonen går trolig noen hundre år tilbake til den gang hollendere kom til norskekysten for å hente tømmer til skip og diker. La oss til slutt bare minne om at Fana kirke også har vært et valfartsmål for pilgrimsvandrere, men da uten spesiell tilknytning til jonsok eller olsok. ●

Ordforklaringer

- Johannes: Yohanan (hebraisk), Joannes (gresk)
- Jonsok/jonsvaka (gml.norsk): våketid kvelden/natten før St. Hansdag, 24. juni
- Olsok/olavsvaka (gml.norsk): våketid kvelden/natten før St. Olavsdag, 29. juli
- Valfart: reise til et hellig sted
- Pilgrim: en som reiser til et sted som i hennes/hans tro er hellig
- Sanctus (St.): hellig mann
- Sancta (St.): hellig kvinne

Ildsjelen Kjell Erik Wiborg:

Han som «alltid er der»

Ingen som har vært til stede i Storetveit kirke noen ganger kan ha unngått å støte på Kjell Erik Wiborg. Vi som har tilhørt menigheten noen år, har lært ham å kjenne som han som «alltid er der».

VIKTIG OPPGAVE: Frivillige er mangelvare, og menighetsbladet må jo ut til alle de tusener av lesere. Så dersom noen av distributørene skulle bli forhindret i jobben, overtar Kjell Erik Wiborg.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler fra Fana og Skjold, nå er stafett-pinnen i Storetveit. Deretter går den videre til Søreide, Slettebakken, Bønes og Birkeland.

TEKST: LOKALREDAKSJONEN I STORETVEIT
FOTO: GEIR MØLLER

Kjell Erik har vært meget synlig i menighetens virksomhet, i og med at han har vært tekstleser i gudstjenestene omtrent så langt tilbake som noen er i stand til å huske. Men det er mange viktige oppgaver som ikke er like synlige for kirkegjengere flest.

Ungdomsklubb ble inngangsport

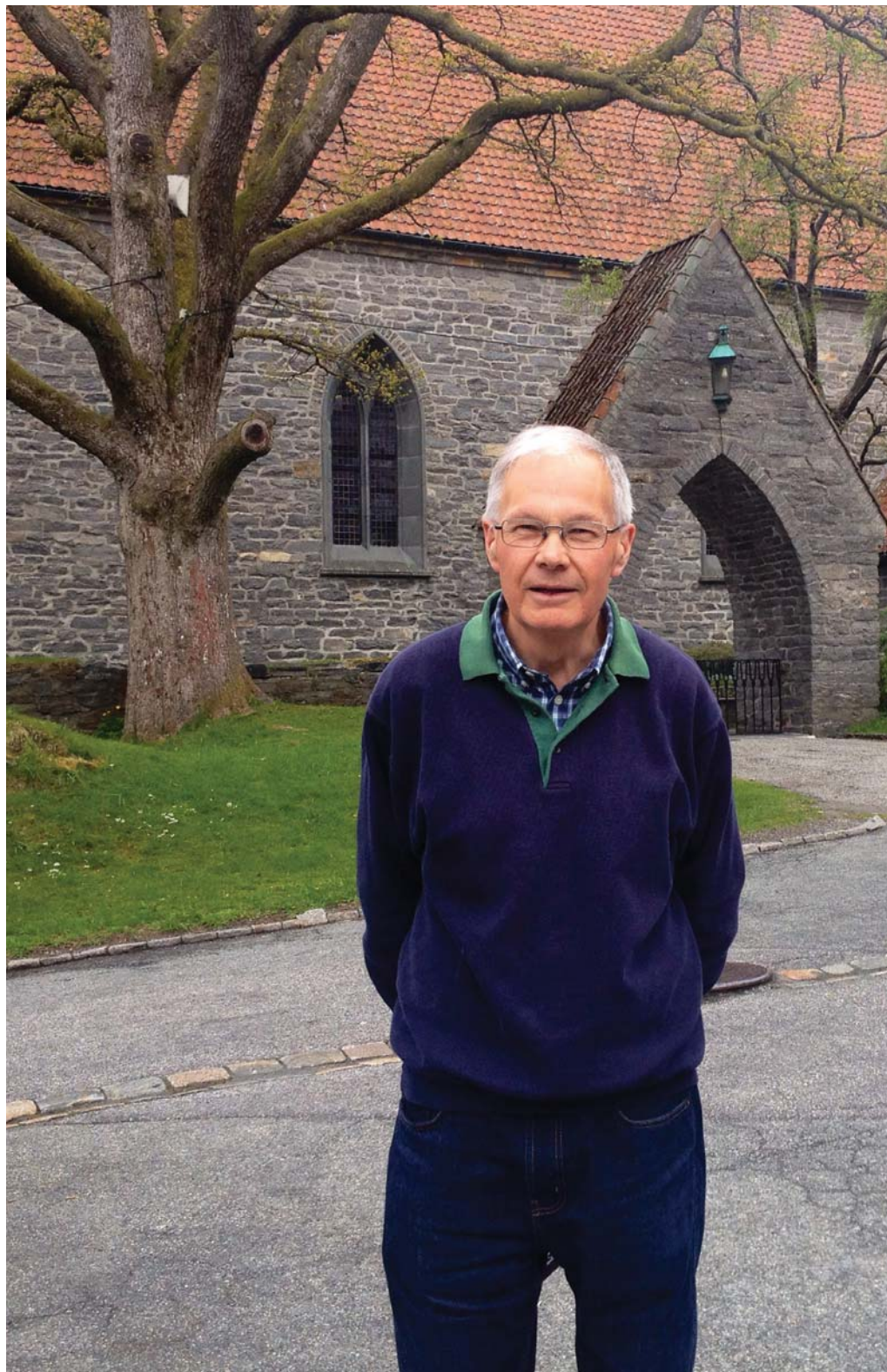
Det var ungdomsklubben i Storetveit som var hans «inngangsport» til menigheten, da hans konfirmandkull ble invitert med på klubbamlingene. Dette ble etter hvert Kjell Eriks «opplæringsarena» og hans andre hjem. I klubben var det et godt, sosialt fellesskap, og den gang som nå var friluftsliv en vesentlig del av aktiviteten.

Hans første tur med klubben var en fot-tur på Folgefonn-halvøya i 1959. Lederoppgavene kom også ganske snart, som assistent til en gruppeleder. Imidlertid mente Kjell Erik den gangen at ledelse ikke var hans sterkeste side, så han gikk ikke videre på den veien.

Kom tilbake

Økonomi, derimot, lå hans hjerte nær, så han gikk i gang med å selge cola (på kreditt) til klubbmedlemmene. Som en senere har kunnet konstatere, har pengene «forfulgt» Kjell Erik nokså tett helt siden ungdommen.

Etter avtjent militærtjeneste i 1964 kom Kjell Erik tilbake til klubben. Da var situasjonen den at Dag Møller, klubbens grunnlegger, ønsket en pause fra ledervervet, og Kjell Erik ble med i en gruppe som overtok ledelsen av klubben. Omtrent

samtidig ble han med i redaksjonen for menighetsbladet, som ungdommens representant.

Aktivt ektepar

Unge Kjell Erik var nå blitt en gifteferdig mann, og Gerd ble en Wiborg. Hun viste nok ikke den gangen hva hun gikk til, med en mann som skulle komme til å bruke så store deler av sin fritid i tjeneste for Storetveit menighet. Det faktum at

hun fortsatt, etter nesten 50 års ekteskap, fullt ut støtter opp om sin mann, og dessuten selv er aktiv i flere tjenester, er jo et solid bevis på at båndene dem imellom har vært (og fortsatt er) meget sterke.

I 1968 flyttet familien til Fyllingsdalen. Det er vel nødvendig å si at de også der ute engasjerte seg i menighetsarbeidet.

Ledet menighetsrådet

Denne «utlendigheten» varte i fem år. 20.

januar 1973 overtok de huset med adresse Lyngbakken nr. 2, og der har ekteparet bodd siden den gang - hele tiden som aktive i Storetveit menighet.

I 1978 ble Kjell Erik spurt om å stille til valg til menighetsrådet. Han svarte ja, kom inn, og ble like godt valgt til formann fra første stund.

Formannsjobben hadde han i hele den første perioden, og så tok han på seg nestleder vervet i de påfølgende fire år. Oppgavene sto i kø: Omtrent samtidig med at

TRE ANSVARSOMRÅDER: Ungdomsklubbens opptaksløfte sier at menighetsarbeidet skal ha tredje prioritet i livet, etter hjem/familie og arbeid/skole. Kjell Erik kan kanskje av og til ha kommet i skade for å stokke litt om på disse tre ansvarsområdene.

formannsvervet i menighetsrådet kom, ble det også nødvendig å finne folk som var villige til å være tekstlesere under gudstjenestene. Og Kjell Erik stilte opp.

Nye oppgaver

Menighetsbladet var en arena Kjell Erik kjente fra tidligere, og der ventet flere oppgaver: I 1985 ble kassererjobben ledig, og hvem stilte opp? Selvfølgelig Kjell Erik! Det viste seg snart at det i denne forbindelse var flere oppgaver som måtte tas hånd om. Det måtte skaffes midler til trykking av bladet, og det måtte organiseres et distribusjons-apparat av frivillige, for å spare portoutgifter.

Ifølge hans hjemlige støttespiller er Kjell Erik en mann som bare setter i gang og gjør det som må gjøres. Slik også her. Han skaffet annonsører til bladet, og han satte opp et «rode-system» og engasjerte folk til å bemanne rodene og dele ut bladet.

Regnskapsfører

Distribusjonsjobben har ikke blitt mindre med årene. Frivillige er mangelvare også på dette område, og menighetsbladet må jo ut til alle de tusener av lesere. Så dersom noen av distributørene skulle bli forhindret i jobben, overtar Kjell Erik.

Mer om penger: Diakoni-utvalget trengte en regnskapsfører. En fant ut at det burde lages et del-regnskap for kirkeofringene. Bankmannen ble engasjert! (Ved å vri litt på et gammelt eventyr-utsagn kan vi vel si: «Og er han ikke fri, så regner han vel enda.»)

Tjener Herren med glede

Det ville trolig være lettere å liste opp de oppgavene i menigheten som ekteparet Wiborg ikke har vært innom, enn de som de har engasjert seg i. Men vi tar likevel med et lite utvalg av engasjementer i tillegg til de som allerede er nevnt: Besøktjeneste, Aktiv Fritid, kirkeskyss, og arrangere/holde arkiv for kirkebladet.

Når en så spør hva som har vært drivkraften for dette sterke engasjementet gjennom alle disse årene, kommer det stille:

- Et ønske om å gjøre en innsats for den menigheten der en bor. Og så vil jeg gjerne holde fast i gudstjenestens utgangshilsen: «Gå i fred, og tjen Herren med glede!»

Stor kapasitet

I denne situasjonen kan en ikke unngå å tenke på sangstrofen «Virke sådan i det stille, det var det jeg gjerne ville». Kjell Erik henviser også til ungdomsklubbens opptaksløfte som sier at menighetsarbeidet skal ha tredje prioritet i livet, etter hjem/familie og arbeid/skole. Det er vanskelig å fri seg fra tanken på at Kjell Erik kanskje av og til kan ha kommet i skade for å ha stokket litt om på disse tre ansvarsområdene. Det er nesten fristende å tro at Kjell Erik skrøner litt når han forteller at han også har hatt kapasitet til å engasjere seg i annen virksomhet.

Mange verv

Men det er ingen skrøne: Han er med i Bankøkonomisk Forening, der han både har vært leder for lokal-laget i Bergen, og vært med i sentralstyret for foreningen. Dessuten har han i 20 år vært medlem i Bergen YMC, der han i 15 av disse årene har vært med i styret, og er i ferd med å påta seg en ny periode som klubbens president. Samtidig har han i 20 år vært sterkt engasjert i styre og stell av Bergen YMC.

Alle som har engasjert seg i en eller annen form for frivillig arbeid vet at «motbakkene» kommer før eller senere. På spørsmål om hvordan han klarer å komme videre etter slike tilbakeslag, svarer han at han ikke tar dem inn over seg, og han legger til:

- Jeg gjør det jeg kan, og det jeg synes jeg er best på, og tar ikke de store utfordringene.

Menigheten «eldes»

At han ikke tar på seg de store utfordringene er hans egne ord. Ledelse av menighetsrådet, ansvar for menighetsblad og økonomi er store utfordringer i andres øyne, og særlig slik de blir utført av Kjell Erik. Om utviklingen i menigheten i løpet av alle disse årene, dagens situasjon og visjoner/tanker om fremtiden sier Kjell Erik at kanskje den mest markante endringen og største utfordring er at aldersfordelingen i menigheten har endret seg.

Menigheten begynner å bli «gammel», og det er vanskelig å finne yngre folk som er villige til å engasjere seg. Det som en kanskje kan håpe på, er klubb- og konfirmantforeldre, og foreldre til barn som deltar i andre av menighetens virksomheter. Det skulle egentlig være rikelig å ta av. ●

Holder gravplassene vakre

I vår kultur er det vanlig å etterlatte ønsker å hedre avdødes minne ved å stelle pent med graven. Man reiser et gravminne i stein, og planter gjerne blomster i et lite bed foran steinen.

AV BJARNE LIEN, SENIOR EIENDOMS-
RÅDGIVER I AKASIA

I de senere år er det også blitt mer vanlig med noe ekstra pynt i tillegg til blomster, som liggende steinplater, ulike typer dekor festet til gravminnet, og lykter i forskjellig utførelse. Gravferdslovens § 19 sier at den som har ansvar for en grav, plikter å holde den i hevd. Men det er mange som er forhindret fra å stelle graven slik som de gjerne ønsker. Det kan være sviktende helse, trangt om ledig tid, geografiske avstander eller andre årsaker som gjør det vanskelig å holde graven i hevd.

Har egne gartnere

Vi som jobber i Akasia har et ønske om at våre gravplasser skal ta seg godt ut, og være et sted hvor de besøkende kan finne ro rundt minnene om sine avdøde. Det er mange ytre forhold som innvirker på mulighetene for dette, men vi kan i hvert fall gjøre vårt for at de nærmeste omgivelsene skal ligge best mulig til rette. Som et tilbud til de som av ulike årsaker ikke har anledning eller evne til å stelle graven selv, har Akasias gartnere i mange år tilbudt gravstell. Erfaringen har gjort at vi i dag vet mye om hvilke planter som tåler vårt røffe klima best, og hva som skal til for å holde et vakkert blomsterflor gjennom hele sesongen.

Flere muligheter

På sensommeren kan man i stor grad se hvilke graver som har stellavtale. De bugner av blomster til langt ut i september, når

TILBYR GRAVSTELLAVTALER: «Det aller beste er tilfredsheten ved å se et vakkert resultat av arbeidet, og gode tilbakemeldinger fra de som besøker gravplassene» skriver Bjarne Lien, senior eiendomsrådgiver i Akasia.

ILLUSTRASJONSFOTO: COPYLEFT

veldig mange andre sommerplanter begynner å blomstre av og visne, eller er blitt ødelagt av høstregnet. Tilbudet består av en standardavtale som omfatter vårplanting, sommerplanting og vinterdekking med edelgran. Man kan også få en utvidet avtale, der det i tillegg til standardavtalen leveres høstplanting med lyng, mosekrans til jul og påskeliljer før påske. Nødvendig lusing, gjødsling og vanning inngår i begge avtalene.

Betyr mye

Akasia har stor nytte av arbeidet med stellavtaler. Det sysselsetter flere årsverk, og danner grunnlag for et større og mer robust fagmiljø enn man ellers ville hatt. Blant annet har vi kapasitet til å yte bistand når mindre og mer sårbare fellelråd i nabolaget trenger hjelp for å holde vedlikeholdet i gang. Inntekter fra stellavtalene øker vedlikeholdsbudsjettet, så gravplassene bedre kan fremstå slik som vi ønsker å se dem.

Gir forutsigbarhet

Det arbeides jevnt med forbedringer. Vi følger med i fagmiljøene for å finne nye planter som kan gi enda bedre resultat. Men det vestlandske klima er en ustadig samarbeidspartner, og sorter som står fint i en sesong, kan bli mislykket i den neste, alt etter hvordan sommerværet blir. HMS

Akasia

Akasia er en barnehageaktør, eiendomsforvalter og gravplassforvalter i Bergen. Firmaet er en del av Bergen kirkelige fellelråd og har 550 ansatte.

Hjemmesider:
www.akasia.no

og effektivitet er også områder med potensial for utvikling. I 2010 laget en spesialnedsatt gruppe et eget prosjekt som planla nye gangen i arbeidet. Dette ble en stor suksess, det gir en god forutsigbarhet i arbeidet, og det er enkelt å planlegge gjennomføringen fra år til år.

Selvvanningskasser

Vi har også tatt i bruk selvvanningskasser. Disse har flere fordeler. For det første reduseres behovet for vanning. Det er særlig i den første tiden etter planting at plantene er sårbare for tørke. For det annet gjøres plantingene mye mer rasjonell ved at den foregår ved en arbeidsbenk i stedet for nede på bakken. Noen utfordringer byr metoden likevel på, særlig må problematikken rundt løfting av kassene løses.

Får gode tilbakemeldinger

Mottakskontroll er viktig. Til stellavtalene går det med over 100.000 utplantingsplanter hvert år. Varer som ikke svarer til avtalt kvalitet blir avvist ved mottak, og leverandøren må erstatte dem. Vi skal levere plantene videre til våre kunder, og har våre forpliktelser overfor dem. Stellavtalene bidrar til å gjøre gravplassene vakrere, og gir gode faglige utfordringer til de som utfører arbeidet. Det aller beste er tilfredsheten ved å se et vakkert resultat av arbeidet, og gode tilbakemeldinger fra de som besøker gravplassene. ●

Sang til friheten

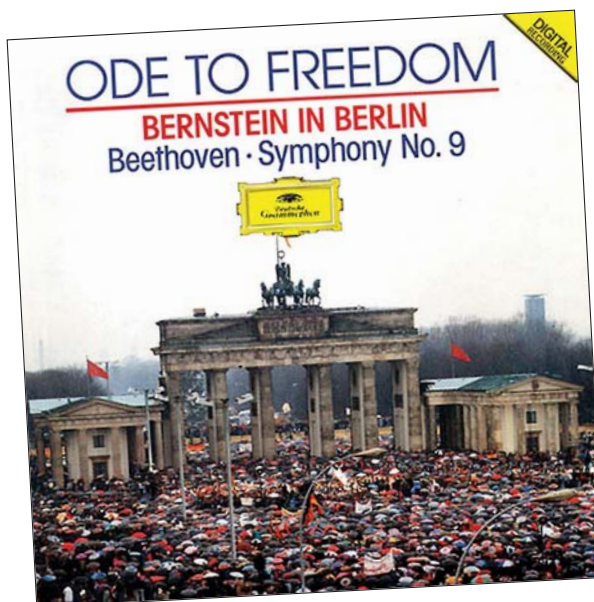
Europas nasjonalsang, «Ode til gleden», er kjent av de fleste. Ikke like mange vet at den er hentet fra siste sats av Beethovens niende symfoni (1824).

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Komponisten selv slet lenge med dette spenstige og gyngende temaet, og du kan høre hvordan han nærmer seg i sangen «Gegenliebe» fra 1894, da han var 24 år. 14 år senere skrev han «Fantasi for kor, klaver og orkester» (1808), der han er enda tettere på det kjente temaet. Beethoven må altså ha hatt en klar visjon over hvor han ville i minst 30 år. Og for en glede det må ha vært da han endelig fant frem til den fullendte melodilinjens! Dette er en hymne som virkelig kler sitt navn med rette.

For Beethoven var ingen Mozart, der de mest innsmigrende melodier nærmest kom trillende ut av ermet. Men skrev Mozart noensinne noe som kan måle seg med Beethovens niende? Jeg tror ikke det.

Teksten til symfoniens avsluttende korskang hentet Beethoven fra Friedrich

Beethoven i 1820.
MALERI AV JOSEPH
KARL STIELER

Bernstein i 1973.
FOTO: ALLAN WARREN/
WIKIMEDIA

Schillers ungdomsdikt «Ode til gleden» (1785). Et hardnakket rykte hevder at dette diktet egentlig skulle hete «Ode til friheten» (freiheit), men at sensuren krevde at «frihet» skulle byttes ut mot det mindre truende «glede» (freude). Frihet var et like farlig ord på Schillers tid som i dag.

Kulturtips

Sannsynligvis er denne historien en løgn plantet av den tyske Napoleons-bekjemperen og senere politikeren Friedrich Ludwig Jahn, som i alle år var en ivrig forkjemper for demokrati og talefrihet. Det er uansett en god historie, og passer kanskje ekstra godt i disse dager i og med grunnlovsjubileet.

Første juledag 1989 dirigerte Leonard Bernstein to spesielle fremføringer av Beethovens niende symfoni, der han tok ryktet på alvor og lot koret synge «freiheit» i stedet for «freude». Berlinmuren hadde nettopp falt, og både det farlige ordet og tekstlinjen «*seid umschlungen, millionen*» (omfavne hverandre, millioner) snakket direkte til folket i gatene, over 200 år etter at de først ble formulert av Schiller.

- Historien har aldri gitt oss en bedre anledning til å ta en akademisk risiko på vegne av den menneskelige glede, sa Bernstein selv, og la til at han var sikker på at Beethoven ville velsignet ideen. Dermed fikk han med seg musikere både fra daværende Sovjetunionen, USA, England, Frankrike og Tyskland i to fremføringer av symfonien: En på hver side av muren. Ingen kunstform kan måle seg med musikk når det gjelder å fremme forståelse mellom folk. ●

Høstturné med verdens eldste kirkemusikk

Når Skruk kommer til Bergen i september, blir det sammen med munkene fra to av verdens eldste klostre.

Verdens eldste kirkemusikk er på vei tilbake til katakombene. Kristne i Midt-Østen er under press. Skruks nye CD, *Sangen fra katakombene*, formidler historier fra kirkens tilbaketog i sine tidligste kjerneområder og bringer kunnskap om en unik musikalsk verdensarv.

På platen medvirker Fader Yokin Unval og andre munkene fra de mer enn 1600 år gamle tyrkiske klostrene Mor Gabriel og Mor Augin. De tilhører den syrisk-ortodokse kirke

som i dag er på full retrett på grunn av hardt press fra omgivelsene og massiv migrasjon til Europa og Amerika.

Skruk under dirigenten Per Oddvar Hildres ledelse fremfører sanger fra den syrisk-ortodokse tradisjonen, arrangert

av Siyavush Karimi og Henning Sommerro. Blant annet synger de Fadervår slik bønne lød i Jesu munn. De norske tekstene er skrevet av Erik Hil-lestad.

Dette er en plate som primært formidler vokalmusikk,

men en dukke spilt av Shirzad Fataliyev skaper noen meditative ordløse episoder mellom sangene.

Prosjektet er støttet av Norrad, Digni og Stefanusalliansen. I samarbeid med disse vil Skruk i september 2014 turnere med dette stoffet i Bjørgvin. Med seg har de munkene fra den store syriakiske folkegruppen som nå holder til i Sverige. ●

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere i Bergen. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig, og samtidig oppleve personlig utvikling? Kirkens SOS er Norges største døgnåpne krisetjeneste på telefon og internett. Du får god opplæring og oppfølging underveis. **Innføringskurs starter i Bergen 29. september.**

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin. Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654
Epost: bjorgvin@kirkens-sos.no • Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

Her kan din
annonse stå!

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Hvem-hva-hvor i Birkeland menighet

Tlf.: 55 36 22 80 - E-post: birkeland.menighet@bergen.kirken.no - Faks: 55 36 22 99 - Boks 152, Nesttun, 5852 Bergen -

Ta gjerne direkte kontakt med ansatte. Hvis de ikke er til stede er det mulig å legge igjen en beskjed.

Besøksadresse:

Hardangerveien 5 B, Nesttun

Menighetshuset - Øvsttunveien 29

Bestilling av lokaler: 55 36 22 80
birkeland.menighet@bergen.kirken.no

Spørsmål om gravstell?

55 59 39 00 - kirkegaard@bkf.no

Dåp, vielse og begravelse:

Kirketorget 55 59 32 10
kirketorget@bergen.kirken.no

Sokneprest:

Ivar Braut: 55 36 22 82
ivar.braut@bergen.kirken.no

Kapellan:

Kjersti G. Norheim: 55 36 22 92
kjersti.norheim@bergen.kirken.no

Prest/prosjektleder Sædalen

Leidulf Øy: 55 36 22 84
leidulf.oy@bergen.kirken.no

Menighetspedagog Sædalen

Sigrid Trætteberg Fahlvik 55 36 22 91
sigrid.trætteberg.fahlvik@bergen.kirken.no

Seniorprest:

Rune Joar Kysnes: 55 36 22 83
rune.kysnes@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder:

Eli Heggdal: 55 36 22 81
eli.heggdal@bergen.kirken.no

Diakon

Linda Bårdsen: 55 36 22 85
linda.bardsen@bergen.kirken.no

Kateket:

Carina Ø. Søfteland: 55 36 22 88
carina.softeland@bergen.kirken.no

Kateket:

Ingunn Myklebust: 55 36 22 87
ingunn.myklebust@bergen.kirken.no

Kantor:

Ottar Arnestad: 55 36 22 86

Kirketjener:

55362289

Menighetsrådsleder

Marit Serine Robbestad Skeie
55 36 22 81 (menighetskontoret)

Frivillighetskoordinator/ungdomsarbeid

Hilde Wolter: 55362290
hilde.wolter@bergen.kirken.no

KRIK- Nesttun

Tarjei S. Madland: 980 49 195
tarjeisvama@hotmail.com
nesttun.krik.no - Facebook > KRIK Nesttun

Birkeland I. KFUK-speidere:

Lise Strøm Nilssen: 97 63 63 32

1.Øvsttun speidergruppe NSF:

Bjørn Erik Liland: 907 10 880

Birkeland Y's Men's Club

Harald Anton Aase Tlf.: 993 57 007

Nesttun mannsforening for NMS

Stein Wivestad: 55 13 46 44

Gave til menigheten?

Kontonummer: 1644.32.89430

Motta epost-nyheter fra Birkeland:

mailman.uib.no/listinfo/birkeland

Stor utstilling

Katalog sendes.

Sjekk prisene!

Navnetilføyelser.

GRAVMINNER

EIKNER
NATURSTEIN AS

Ulsmåg. 27
Tlf. 55 98 70 00
www.eikner.no

Vi takker og ber

Kjære forbedere: «Bare hos Gud er jeg stille. Fra ham kommer min frelse.» SALME 62,2

Uke 23: Pinsen og at Gud sendte sin hellige ånd. Menighetsweekend på Sotra.

Uke 24: Familiegudstjenesten 15. juni med hattefest og sommeravslutning.

Uke 25: Sommeren som ligger foran oss. Alle som er ensomme og syke.

Uke 26: Menighetsbladet. Gode, trofaste medarbeidere i alt arbeidet.

Uke 27: Speiderarbeidet i menigheten. Alle som lever i land med krig og katastrofer.

Uke 28: Dåpsbarna og deres familier. Prestene våre.

Uke 29: Givertjenesten. Alle som har meldt seg som faste givere.

Uke 30: Trofaste forbedere gjennom hele året.

Uke 31: Innflyttere – at de må finne seg en plass i menigheten og lokalmiljøet.

Uke 32: Innvandrere i menigheten og lokalsamfunnet vårt.

Uke 33: Planlegging og oppstart av nytt semester.

Uke 34: Kantori og kantor.

Uke 35: Familiearbeid og fredagstaco. Nattland-Sædalsdagen.

Uke 36: Trosopplæringstiltak for 6-åringene: utdeling av bibel.

Uke 37: Misjonsprosjektet vårt i Estland. Alle sørgende og sorgarbeidet i menigheten og prostiet.

Uke 38: Oppstart av konfirmantåret og konfirmantene. Kateketene våre.

Uke 39: Diakoniarbeidet i menigheten og diakonen.

«Hjelp meg i stillhet å få hvile i ditt nærvær, hva som enn skjer rundt meg.»
HENTET FRA AREOPAGOS

Sparebanken Vest

Et glimt fra Estland

Med blick for «tweens» og hjerte for Birke- land og Sædalen

Birkeland menighetsråd satser på barne- og ungdomsarbeid, og spesielt tweens, de som er 9-14 år.

I to år har Solveig Tveitereid arbeidet som tweenskonsulent. Hun har hatt ansvar for to barnekor, fredagstaco og menighetsweekend. Til sommeren flytter Solveig til en ny jobb i Oslo, men det gode arbeidet skal fortsette i nye former.

Birkeland menighetsråd etablerer en 40 prosent stilling sammen med menighetsutvalget i Sædalen og vil ansette en ungdomsarbeider som skal arbeide både for tweens og ungdom. En tenker seg klubb, nattkafe og samarbeid om leir.

Birkeland menighet vil stå økonomisk ansvarlig for stillingen og inviterer til dugnad. Dersom 50 nye givere i Birkeland og Sædalen bestemmer seg for å gi kr. 200 hver måned er stillingen langt på vei sikret. Vil du være med på laget?

Du bestemmer selv hvor mye du vil gi, hvor ofte eller om du vil gi gaven til Birkeland eller Sædalen. Gaver mellom 500-12.000 gir skattefradrag, men dette forutsetter at du har en giveravtale.

På nettsiden kan du laste ned skjema for avtalegiro: www.birkelandmenighet.no eller www.sedalenmenighet.no

Ta gjerne kontakt med oss:
Eli Heggdal: Telefon 55 36 22 81
e-post: eli.heggdal@bergen.kirken.no ●

ILLUSTRASJONSFOTO: WWW.SOULCHILDREN.NO

Under den kalde krigen gjemte moren juletreet i et skap for at de ikke skulle få problemer hvis det ble kontroll. I dag arbeider Kristiina Seppel for Den estiske evangelisk-lutherske kirken (EELK) sitt misjonscenter i Estland. I mars besøkte hun venner i Birkeland menighet.

AV ELI HEGGDAL

Valget var enkelt da menighetsrådet i høst skulle diskutere nye prosjekter å støtte. Det måtte bli Estland der det bygges opp to små lutherske menigheter i bydeler sør for Tallinn. Sakte etableres fellekskap med dåp, konfirmasjoner og barne- og ungdomsarbeid. Det er et møysommelig arbeid i det som regnes for å være et av de mest sekulariserte land i Europa. Et land som sliter med høye tall for skilsmisse, alkoholisme og selvmord. Menighetene der er små, men de ønsker å bidra til vanskeligstilte i kommunen gjennom diakonalt arbeid. De vil være brobyggere i ord og handling.

Estere på mellomkrigstiden som «den første frihetsperioden». Den lutherske kirken hadde en sterk posisjon. Det var ytringsfrihet og religionsfrihet, men så kom 2. verdenskrig, og deretter den kalde krigen. Da Europa feiret friheten ble hverdagen en helt annen i de baltiske statene. Under sovjetisk styre ble kirken motarbeidet. Mer enn 80 prosent av kirkens ledere ble drept eller deportert og mange menigheter gav opp. Det var lov å holde gudstjenester, men de ble nøye kontrollert og deltagere kunne få store problemer.

– En kunne bli forhindret i å ta eksamen og dermed ikke få jobb, sier Kristiina.

Mange var redde for å bli oppdaget. Kristiinas mor startet søndagsskole i kjelleren i 1975, med gardinene trukket for. Det å tro var ikke lenger en offentlig sak, men ble stadig mer privat, noe som noen få familier gjorde hjemme. Tradisjoner gikk tapt.

Da Kristiina ble født i 1988 var Estland fremdeles en del av Sovjet. Selv husker hun lite, men som mange andre estere bærer familiens historie preg av okkupasjon. Oldeforeldrene ble skutt av russiske soldater. En grandtante ble voldtatt, bare 17 år gammel. De kjenner alle noen som ble merket, deportert og levde med hemmeligheter. De husker årene i skjul. Den gang all kirkelig aktivitet ble overvåket. Den kalde krigen brakte med seg en ny virkelighetsoppfatning. Jesus ble byttet ut med Lenin og ateisme ble et nytt skolefag. På skolene sang de om Lenin som alle barns beste venn. Han som tok dem på fanget.

Den andre frihetsperioden

Nå vil Kristiina være med å bygge opp noe nytt. Som stat er Estland fremdeles fundert på sekulære prinsipper. Det er strenge krav for å kunne søke godkjenning for en menighet, og det må betales kirkeskatt. Når det er på plass ønsker de å invitere til samlinger og tilby mennesker et sted å være.

Menighetsplanting i Estland

- Birkeland menighet har avtale med Det Norske Misjonsselskap om å støtte to nyplantede menigheter i Estland: i Saku, sør for Tallin og i bydelen Mutamäe i Tallin.
- Det samles inn penger i fire takkoffer i kirken, i søndagsskolen. 10 % av inntektene fra Tefesten i november skal gå til prosjektet. Målet er å samle inn kr. 25.000 hvert år, men også beløp utover dette vil gå uavkortet til prosjektet.
- Vi tar med glede imot gaver til Estland på konto 1644.32.89430. Merk: Gave til Estland.
- Høsten 2013 nedsatte menighetsrådet et misjonsutvalg. De arbeider for å spre informasjon om prosjektene og for at det skal arrangeres en menighetstur i 2015. Mer informasjon om Estland: www.birkelandmenighet.no
- Følg Ave og Magne Mølsters spennende blogg fra Saku: www.molsterestland.blogspot.no

Over: Kristiina Seppel forteller engasjert om små skritt i et stort arbeid.
 Under: Menighetsstifere i Estland.

FOTO: ELI HEGGDAL

FOTO: DEN NORSKE MISJONSFORENING

- Vi har store diskusjoner om vår identitet som kirke, sier Kristiina. Vi lever i et samfunn med store sosiale utfordringer. På bygdene er det mye fattigdom og vi opplever holdninger om at de som går i kirken enten er veldig gamle, eller veldig dumme. – Gud kom ikke tilbake selv om Lenin forsvant. – Vår oppgave er å vise at det er en ny vei og at kirken har en viktig rolle i Estland i dag. Det er dette som er det rette!

Sædalen og Estland

Saku menighet driver sitt arbeid i et gammelt bedehus, men drømmer om at menigheten skal vokse og at de skal få sitt eget bygg. Det er ikke ulikt det som skjer her i Sædalen, der det samles 130 til gudstjeneste i en gymsal annenhver søndag. Presten Leidulf øy deler gjerne erfaringer

med Kristiina. De snakker om frivillighet, det å brenne for noe, se at det vokser og drømmen om et kirkebygg. – Jeg tror ikke Gud er så opp-tatt av landegrenser, mener Kristiina. Vi er en del av et større felleskap.

Det er lett å se at det likevel er forskjell. Vil de ha hjelp av oss i rike Norge? Er misjon det samme som bistand til de som ikke klarer seg selv? Det er snarere et samarbeid mellom likeverdige og en holdning som sier noe om å dele godene. I Estland sier de «Kõik in korras nagu Norras», som betyr «Alt er i orden som i Norge». Mye kan ordnes med oljepenger, men omtanke er gratis.

I et lite, kaldt hus i Estland sitter en menighet. En skulle tro de hadde nok med sine egne problemer, men en gang i måneden ber de altså for oss i Birkeland menighet ... ●

Frykt for det som skjer i Ukraina

Historien preger bildet i dagens Estland. Her finnes det små Lutherske menigheter og felleskap, men også en Estisk ortodoks kirke som har patriarken i Konstantinopel som overhode. Den russiskortodokse kirken er sterk i Estland, men oppfattes like mye som en del av det russiske maktapparatet. Etter oppløsningen av Sovjet oppstod mange problemstillinger. I Sovjettiden ble mange folkegrupper flyttet rundt i samveldet, men da statene fikk sin selvstendighet hadde ikke disse gruppene rett på russisk statsborgerskap. De ble pass-løse og utgjør dermed et uromoment i det politiske bildet. Språket har også en betydning. Estisk er et finsk-ugrisk språk, som er mer beslektet med Finland enn med russisk. Estere generelt frykter at Russland kan spille på disse gruppene og invadere Estland igjen og følger spente med på utviklingen i Ukraina. ●

Menighetskalender

døpte

Ida Engum Nybø
Helena Randi Stokke Kvistad
Thea Aleksandra Hysa
Mathias Nicolaysen Sørensen
Hannah Eikedal
Vegard Tveit Eriksen
Ella Hjørnevik
Oscar Andre Vrooman
Tobias Hauge Ormberg
Eirik Kvamme Simonsen
Olav Kvamme Simonsen
Sindre Henriksen Litleré
Eva Kjærgaard
Didrik Skalle Tyborg Leversen
Julian Aleksander Verlo
Tuva Hernes Lunde
Lilja Greve-Gullaksen
Amanda Eide
Brede Svare-Lie
Eva-Marie Lorentzen Dølør
Nelly Skaalvik Lyssand
Thomas Sula Thelen
Michelle Moe Hilleren
Alvin Lindø
Ingeborg Vevle Brunstad
Tarjei Vevle Brunstad

vielser

Ingrid Randi Riise og
Ragnvald Brekke
Torunn Elisabeth Myhre
og Bjørnar Gjølset

begravelser

Annie Holte Titland
Per Gjerde
Marit Sunniva Klemmetsen
Ann Sylvi Olsen
Anton Severin A. Sæterdal
Olina Tvedt
Laila Birgit Eriksen
Fred Bjørnstad
Alfhild Klubnes
John Hølleland
Asbjørn Kåre Nessøy
Edel Irene Røssevold
Kjell Ragnar Smådal
Sverre Nilsen Villanger
Klara Marie Seime
Olav Iversen Moe
Ingvald Grung Sørensen

gudstjenester

Velkommen til gudstjenester i Birkeland menighet! I ferietiden viser vi til Skjold kirke annenhver søndag.

Søndag 8. juni - Pinsedag

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Ivar Braut. Offer til IKO. Prekentekest: Joh 20,19–23, «Ta imot Den hellige ånd».

13.00: Dåpsgudstjeneste. Offer til barne- og ungdomsarbeidet.

Søndag 15. juni - Treenighetss.

11.00: Gudstjeneste m dåp Kjersti G. Norheim. Offer til menighetsarb. Kirkekaffe og hattefest. Prekentekest: Matt 28,16–20 «Misjonsbefalingen». PS: Møt opp 10.45 til NRK-overført gudstjeneste. Vær med på å gi salmesangen et løft!

Søndag 22. juni

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Ivar Braut. Offer til Norges KFUK-M. Prekentekest: Matt 3,11–12 «Johannesdåp og dåp med Ånden».

Søndag 29. juni

Vi viser til Skjold kirke.

Søndag 6. juli

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Rune J. Kysnes. Offer til Lokale speidergrupper. Prekentekest: Mark 10,17–27 «Jesus og den rike mannen».

Søndag 13. juli

Vi viser til Skjold kirke.

Søndag 20. juli, Aposteldagen

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Rune J. Kysnes. Offer til menighetsarbeidet. Prekentekest: Luk 5,1–11 «Peters fiskefangst».

Søndag 27. juli

Vi viser til Skjold kirke.

Tirsdag 29. juli, Olavsd./Olsok

Vi viser til Fana kirke kl 18.00.

Søndag 3. august

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Ivar Braut. Offer til Normisjon utland. Prekentekest: Matt 6,19–24 «Det udelte hjertet».

Søndag 10. august

Vi viser til Skjold kirke.

Søndag 17. august

11.00: Gudstjeneste m dåp Kjersti G. Norheim. Offer til menighetsfakultetet. Prekentekest: Luk 5,27–32 «Å kalle syndere til omvendelse».

Søndag 24. august

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Rune J. Kysnes. Offer til Den norske Israelsmisjon. Prekentekest: Matt 23,37–39 «Som en høne samler kyllingene».

Søndag 31. august

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Ivar Braut. Offer til Sædalen. Søndagsskole. Prekentekest: Neh 9,19–21 «Du forlot dem ikke i ørkenen».

11.00: Sædalen skole. Familiengudstjeneste m Skolestartmarkering Kirkekaffe. Nattland-Sædalsdagen. Offer til Det norske misjonsselskap.

Søndag 7. september

11.00: Familiengudstjeneste. Kjersti G. Norheim. Offer til diakoniarbeidet. Prekentekest: Matt 25,14–30 «Talentene». Utdeling av bibel til seksåringene.

Søndag 14. sept., Vingårdssøn.

11.00: Gudstjeneste m nattverd Kjersti G. Norheim. Offer til misjonsprosjektet i Estland. Søndagsskole. Prekentekest: Matt 20,1–16 «Arbeiderne i vingården». Konfirmantpresentasjon.

13.00: Dåpsgudstjeneste

11.00: Sædalen skole. Gudstjeneste med dåp og nattverd. L. Øy. Takkoffer til Søndagsskoleforbundet.

Søndag 21. september

11.00: Gudstjeneste m dåp og nattv. Vikar. Offer til barne- og ungdomsarbeidet. Søndagsskole. Prekentekest: Matt 5,38–48 «Elsk deres fiender». Konfirmantpresentasjon

Søndag 28. september

11.00: Gudstjeneste. Kjersti G. Norheim og Linda Bårdsen. Offer til diakoniarbeidet. Søndagsskole. Konfirmantpresentasjon etter radiosending. Prekentekest: Mark 7,31–37 «Jesus sa til den døde: Effata». PS: Møt opp 10.45 til NRK-overført gudstjeneste. Vær med på å gi salmesangen et løft!

11.00: Sædalen skole. Gudstjeneste med dåp og nattverd. J. Johnsen Takkoffer til Menighetsarbeidet i Sædalen

kalender

Før sommeren:

Nabokafe: Tirsdager til og med 17. juni. Fra kl. 12-14. Siste undringsstund før sommeren blir 17/6. Kaféen åpner igjen 26. august.

Åpen kirke: Hver fredag mellom kl. 15-17, fram til og med 27. juni.

Hattefest (kirkekaffe): Etter radiogudstjenesten 15. juni. Ta på din beste hatt!

Til høsten:

«Minns du sangen?»: Søndag 31. august kl 20.00 på Sædalen skole.

Bibeltimer: Første møte tirsdag 26. august kl. 1930 på menighetshuset i Øvsttunveien 29. NRK-gudstjenester med overføring til P1: 28. september og 23. november.

Velkomstkonsert for MO-senteret på Nesttun er planlagt tirsdag 23. september i kirken. Mer informasjon kommer på nettsiden.

Undringsstund: Annenhver tirsdag er det undringsstund (en åpen samtalegruppe) kl. 13 i peisestuen på menighetshuset, med innledning av en av menighetens prester. Kombiner det gjerne med en tur innom nabokaféen først. Høstens datoer er: 26/8, 9/9, 23/9, 7/10, 21/10, 4/11, 18/11 og 2/12.

Kirkeskyss: Av forskjellige årsaker kan det være vanskelig å komme til gudstjeneste. Vi ønsker å kunne legge til rette slik at vi alle får feire gudstjeneste i lag, og at vi slik sammen skaper fellesskap i menigheten. Vi har fem sjåførere som kan stille på kort varsel, så da vil det alltid passe å kjøre for én av dem.

Kontakt diakon Linda Bårdsen 55 36 22 85 / 48 30 24 48 fredag (evt. lørdag), så ordner vi dette. **Velkommen til kirke!**

facebook

Birkeland menighet er på facebook! Vi håper mange «liker» oss. De vil nemlig få varsel om nyheter som legges ut her og få tilgang til bilder og små snutter om det som skjer her hos oss. **Besøk også www.bergen.kirken.no/birkeland** Her finner dere alle gudstjenester og oversikt over aktiviteter.